

Op een bank onder een neerhangenden beuk zetten zij zich neer.

De zon gloeide hevig in wit-blauwen hemel door het gebladerte heen.

Vogels jubelden 'n zomerzang.

„Die laatste maanden dat ik nog thuis ben nu, kan ik me soms zoo bezorgd maken om Pa,” zei Lize eensklaps. „Hij zal zoo eenzaam achter blijven.

„Hij krijgt toch zoo'n goede huishoudster,” meende Rudolf.

„O ja, dat is wel heerlijk, dat Juffrouw Reuvers terugkomen kan. Ze is vijf jaar bij ons geweest, na moeders dood. 't Is nu bijna twaalf jaar geleden, dat ze wegging. Toen kon Ri de huishouding doen en was 't niet meer noodig.

„En dan heeft hij de gezinnen van Albert en Gerrit in de buurt en komen zijn kleinkinderen hem dagelijks bezoeken.

„O ja . . .”

Lize had vroeger 't idee wel eens geopperd van samen te wonen met haar vader wanneer ze getrouwd waren. Hij had haar dat uit 't hoofd gepraat, omdat hij daarin niets goeds zag.

Nu meer dan ooit wilde hij voorkomen dat ze er weer over begon.

„En jij ondeugd gaat toch ook het dorp niet uit, maakte hij een grap.

„Neen dat niet.”

„Klaagt je vader wel eens over het vooruitzicht je te moeten missen?” vroeg Rogge toen ernstig, haar onderzoekend aanziende.

„Neen dat nooit, daar voor is ie veel te goed, veel te opofferend, maar soms als ie stil zit 's avonds en Zondag in de kerk viel 't me ook op, zoo'n witte lijdende trek om den mond . . . hij wordt wel oud.

Ze ziet hem alleen als goed vader, begreep Rogge; kennen doet ze hem niet, in 't geheel niet. En op dat oogenblik beseftte hij ook nog dieper dan anders, dat het een onmogelijkheid, ja een misdaad haast zou zijn, haar in te wijden in de zaken van haar vader. Zijn weinige nobele principe's inzake handelen zouden haar een geweldigen slag geven, dien ze niet gemakkelijk te boven zou komen. Daarvan wilde hij de oorzaak niet zijn, voor geen geld.

Neen, alles moest blijven, zooals 't was. Alles, wat de nieuwere vrouw kenmerkte, was Lize vreemd.

En juist in dat onderwetsche vond hij haar grootste bekooring.

Ze had behalve wat schoolkennis, wat oppervlakkige kennis van alles en nog wat. Ze bemoeide zich niet met zaken en de huishouding wijdde zij haar meeste kracht. En hoewel Rogge geen tegenstander was van de vrouwenbeweging in 't algemeen, wenschte hij Lize in 't bijzonder geen zier anders, dan zij was.

„Je maakt je onnoodige zorgen,” zei hij eindelijk. „Je vader voelt zich best.”

„Heusch?”

Ze hield het kopje vragend tot hem opgericht.

„Zou ik het zeggen, als het niet zoo was?” vleiide hij.

Bij het huis op een achterweg van burgerhuizen, waar hij zijn kamers had, namen ze afscheid.

Toen liep Lize vlug het dorp uit en kwam ze aan de berkenlaan, waar de villa's, omringd door tuinen, in vrije, landelijke ruimte lagen.

Zoo naderde ze Villa Regina, haars vaders huis, kort na den dood van haar moeder gebouwd en daarom naar haar moeder genoemd.

..II.

Albert Kooistra stak zijn donkeren kop door de deur van 't kantoor, waar zijn vader en jongere broer ijverig zaten te werken.

„Alvorens op reis te gaan vanmorgen, wou ik even komen hooren, hoe die aanbesteding voor Jhr. Nagtegaal is afge-loopen.

De oude Kooistra vloog dadelijk van zijn kantoorstoel op en haat flikkerde in de donkere oogen, terwijl hij met een driftig handgebaar en 't hoofd boos-schuddend

zei: „Houdt Rogge in 't oog en vertrouw hem niets toe, niets.”

Hij stond nu met de vuist gebald, alsof hij den afwezigen Rogge had willen aanvallen.

Gerrit Kooistra keek lachend van zijn werk op: „Pa maakt zich zoo verschrikkelijk kwaad om die aanbesteding. Om je de waarheid te zeggen Albert, wou ik, dat je niet vóór vanavond was komen hooren, hoe 't ermee stond. Ik heb er nu den heelen dag den last van.

Kooistra wierp een boozen blik op Gerrit.

„Hoe of zoo'n kwajongen zoo spreken kan! Een schade-post van 'n duizend gulden!

Albert, ernstig, knikte toestemmend.

„Ik kan jullie theorie: „'t Doel heiligt de middelen,” niet zoo streng doorvoeren als jullie. Geld is toch waarachtig niet alles. Men heeft toch ook nog zoo iets als principe, wond Gerrit zich op. Maar de oude Kooistra schudde weer ontkennend 't hoofd: „Och nonsens.”

„Hoe kan een streng-geloovig man als u, zoo spreken,” verweet Gerrit.

„Ik heb je al eens meer gezegd, dat geloof en zaken voor mij afgezonderd van elkaar zijn,” antwoordde Kooistra boos.

„Beleedig Pa niet,” nam Albert 't voor zijn vader tegen Gerrit op.

„Ik denk er niet aan, maar ik mag toch wel zeggen, hoe ik erover denk.”

„Dat kun je op een andere manier doen, keurde Albert weer af. Ik houd ook van eerlijke principes, maar desondanks geloof ik toch wel, dat Rogge overdreven is.”

Gerrit trok een spottend gezicht.

De oude Kooistra staarde strak-peinzend op één punt.

Toen zei hij met 'n vast-besloten trek om den mond: „Of Rogge moet eruit, of hij zal er onder en om zijn connectie met Lize heb ik liever, dat hij zich buigt, maar gaat dat niet, dan ook zonder genade eruit. Ik heb andere menschen dan hij klein weten te krijgen. De Kooistra's hebben hier in het dorp een ouden, welbekenden naam, en ook een machtigen naam. Ik wil, dat mijn zaak steeds in bloei vooruit zal gaan.

In den gemeenteraad heb ik wat te zeggen, dat belooft ik jullie. Door mijn invloed daar weet ik Rogge overal uit te krijgen, als 't moet.”

Albert keek zijn vader stom-verbaasd aan. Hij had bewondering voor den man, als hij zoo sprak. En hij reik-halsde naar een zelfde macht als zijn vader.

Maar Gerrit vermaande: „Pa moet zich kalm houden.”

„Ik moet gaan, haastte zich nu Albert. Hè, met die hitte is dat reizen ook geen pretje. Ik kan jullie benijden, die zoo rustig hier kunt blijven zitten.”

„Ik kan mijn plezier vandaag ook wel op,” bromde Gerrit, jongensachtig een gezicht trekkend achter zijns vaders rug.

Toen Rogge dien middag het kantoor binnentrad, had de oude Kooistra gezorgd daar alleen te zijn.

„Ik heb van je aanbesteding gehoord,” zei hij met 'n stem van nauwbedwongen woede. Zooiets kan geen tweeden keer gebeuren, of het zal uit zijn tusschen ons. Ik wil nu nog aannemen, dat ik je niet tijdig genoeg heb gewaar-schuwed.

Wil jij Lock protégéeren, ga je gang, mannetje. Dan echter heb je met de Kooistra's niets meer te maken. Lock is mijn aarts-vijand. Jij wordt ongeduldig, als ik over die oude veete begin, maar toch zul je voor goed begrip der zaak me even moeten aanhooren. Het is waar, dat ik inder-tijd zijn faillissement bewerkt heb, maar dat faillissement heeft me duizenden schade berokkend. En dat hij me met zooveel heeft betaald, als hij moest doen, dat zal de uitslag van het proces bewijzen.

„Ik wil Lock in 't geheel niet protégéeren, maar evenmin wil ik hem tegenwerken,” trachtte Rogge zich te verdedigen.

Maar Kooistra wond zich weer op:

„Jij kunt geen twee heeren dienen. Stel jij er prijs op aan onze familie te worden geparenteerd, dan heb je ook voor de belangen van de familie Kooistra op te komen. Verkiez je dit niet, maak dan nog heden je engagement af.”

Rogge knipte zenuwachtig met de oogen. Hij vond 't zoo onaangenaam Kooistra zoo te hooren spreken, Lize te hooren gebruiken, om hem te dwingen.

„Albert is toch aangesteld om u klanten te bezorgen voor de zaak. Moet ik dat dan ook doen?” vroeg hij wanhopend.

„Zoo'n vraag moest jij me niet durven stellen,” verweet Kooistra. Dat jij hier als architect wat te doen hebt gekregen, dat heb je niet voornamelijk daaraan te danken, dat het dorp garnizoen kreeg, maar aan mij. En als ik jou wou tegenwerken, dan had je hier in minder dan geen tijd uitgedaan, want die tekeningetjes, waarvoor jij zeven à tien procent van de aannemingssom vraagt, leveren wij den bouwers voor niets, mits zij bij ons het hout koopen.

Nu wil ik je gaarne je verdienste voor je tekening-toezicht gunnen, maar dan heb jij te zorgen, dat zij, die daarvoor bij jou komen, bij ons het hout koopen.

„Zoolang dat niet in strijd is met oneerlijke concurrentie, dan met genoegen,” beloofde Rogge.

„Oneerlijke concurrentie,” bromde Kooistra, de aannemers in hun eigen belang erop wijzen, bij ons het hout te koopen, is dat oneerlijke concurrentie?

„Als ze door de een of andere oorzaak dat niet kunnen doen, zooals Lock, of relatie's hebben met andere hout-handelaars, dan wel, anders niet,” zei Rogge overtuigd.

Kooistra antwoordde nier meer.

„Je weet nu, waar het opstaat,” zei hij. „Je hebt mee te werken aan den bloei der firma Kooistra, of anders . . .”

„Lize als handelswaar,” bruischte het in Rogge op, maar hij zweeg.

En terwijl hij bij zijn meisje was dien middag, moest hij zich inspannen, om het gebeurde voor haar te verzwijgen.

III.

Met opletting oog ging de architect Rogge het werk na op de in-aanbouwzijnde villa van Jhr. Nagtegaal.

De lui werkten flink en het werk ging goed vooruit. Enkele onnauwkeurigheden, die hij aanwees, werden dadelijk verbeterd. En het geheel kreeg een prettig aanzien. Het beloofde een van die moderne villa's te worden, die getuigden van kunst en goede smaak.

Juist wilde hij het geïmproviseerde hek uitgaan, dat op de Berkenlaan uitliep, toen Jhr. Nagtegaal eraan kwam.

„Jhr. Nagtegaal, groette Rogge.

„Mijnheer Rogge, ik ben blij, dat ik u nog even tref.”

Het smalle, bleke gezicht van Jhr. Nagtegaal betrok.

„Is er iets niet in orde, of niet naar uw genoegen?” vroeg Rogge.

„Neen dat niet, dat niet, maar toch zijn het geen aangename dingen, die ik u te vertellen heb. Loopt u even mee op,” klonk het zenuwachtig-gejaagd.

Ze liepen nu achter het terrein, waar zij over en door de kazernen heen een vrij uitzicht hadden op de onmetelijke hei.

„Er moeten rare praatjes gaan over dit huis; mijn vrouw heeft zooiets gehoord en is er geweldig van geschrokken,” vertelde Jhr. Nagtegaal zenuwachtig vlug.

„Alsof dit huis zou worden opgebouwd van rot hout, Mijnheer Rogge, rot hout. Stel u zooiets voor!”

Onderzoekend keek hij den architect aan, die kleurde, ondanks zich zelf.

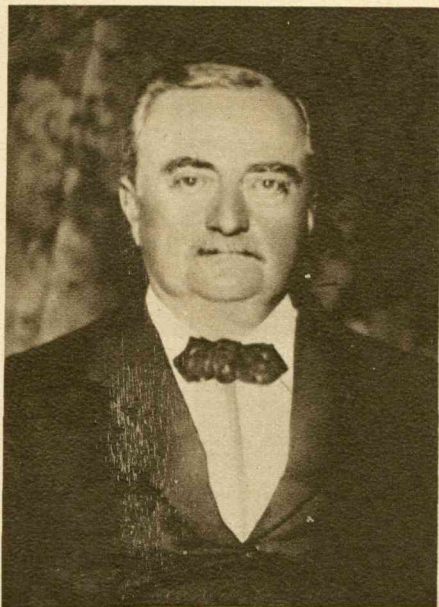
Toen zichzelf herstellend, zei hij: „Ik begrijp niet, dat u zich stoort aan losse praatjes, Mijnheer Nagtegaal. Wat mij betreft, hier in dit dorp gaan altijd zooveel praatjes, dat ik mij vast heb voorgenomen mij aan geen enkel meer te storen. En als u niet van dezelfde tactiek is, dan kunt u zich toch met uw eigen oogen overtuigen, dat het hout goed is. Het ligt daar in groote stapels voor u.

„Ik kan toch niet ieder stuk hout, voor het wordt gebruikt, onder mijn oogen nemen,” verwierp Jhr. Nagtegaal bijna boos.

Peinzend keek Rogge eenige oogenblikken strak voor zich uit.

„Is het u dan niet voldoende, wanneer ik er u voor instel?” vroeg hij toen.

(Wordt Vervolgd.)

Mr. John Redmond, lid van het Engelsche Parlement en leider van de Iersche partij. Zooals bekend streeft de Iersche partij naar eigen bestuur van Ierland.

Lord Mayorsday in Londen, d.i. de Jaarlijksche groote optocht van Westminster naar Guildhall. Onze foto links geeft een vorigen Lord Mayor Sir Hugh Myddleton in de processie. Op onze foto rechts ziet men den nieuwen Lord Mayor Sir Vansittart Bowater, wiens portret wij reeds vroeger gaven, „shaking hands” met den Deken van St. Paul's, nadat deze een adres aan den Lord Mayor had aangeboden.

